

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΜΙΑΣ ΧΑΜΕΝΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ ΔΙΑΡΡΗΞΗΣ ΤΗΣ ΣΧΕΣΗΣ ΓΟΝΕΑ ΤΕΚΝΟΥ ΥΠΟ ΤΟ ΦΩΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΣΚΑΝΔΑΛΟΥ ΠΕΡΙ «ΦΑΜΠΡΙΚΑΣ ΨΕΥΔΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΟΤΕΛΩΝ ΓΝΩΜΑΤΕΥΣΕΩΝ»

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ Α.Μ.Κ.Ε. «ΕΝΕΡΓΟΙ ΜΠΑΜΠΑΔΕΣ» ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΟΥ Ν 3500/2006 ΠΕΡΙ ΕΝΔΟΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΒΙΑΣ, ΠΟΥ ΔΥΣΤΥΧΩΣ ΔΕΝ ΕΙΣΑΚΟΥΣΤΗΚΑΝ

Προ ολίγων μηνών, στις 28-11-2023, τέθηκε σε δημόσια διαβούλευση το σχέδιο Νόμου με τίτλο « Παρεμβάσεις στον Ποινικό Κώδικα και τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας για την επιτάχυνση και ποιοτική αναβάθμιση της ποινικής δίκης- Εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου για την πρόληψη και την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας».

Παρότι είναι αυτονόητα καταδικαστέα, κάθε είδους βία, εντός και εκτός οικογενειακού πλαισίου, η εταιρεία μας θεωρεί τουλάχιστον άστοχο, και ιδίως εν έτη 2024, να παραμένει, σχεδόν κατ' απόλυτο βαθμό συνδεδεμένη η έννοια της ενδοοικογενειακής βίας, με την βία αποκλειστικά, κατά των γυναικών. Ακόμα και από την ίδια την Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης και συγκεκριμένα από το προοίμιο αυτής, προκύπτει πως η ενδοοικογενειακή βία που μπορεί να είναι τόσο σωματική όσο και ψυχολογική αφορά τόσο άνδρες, γυναίκες όσο και παιδιά. Η παρωχημένη και αναχρονιστική αντίληψη ότι η βία στους κόλπους μιας οικογένειας αφορά αποκλειστικά και μόνον τις γυναίκες, είναι απόλυτα ισοπεδωτική και συνάμα εσφαλμένη, οδηγεί δε σε σημαντικά νομοθετικά κενά. Κάθε άνθρωπος χρήζει της προστασίας του Νόμου, και αυτονόητα, κάθε άνθρωπος μπορεί να είναι τόσο θύμα, όσο και θύτης.

Η Σύμβαση λοιπόν της Κωνσταντινούπολης πέραν του σκέλους που αναφέρεται στην προστασία των γυναικών αναφέρεται και καταδικάζει και κάθε μορφή ενδοοικογενειακής βίας και συνεπώς και οπωσδήποτε, και την βία απέναντι στον άνδρα, αλλά και το παιδί. Είναι επίσης κοινή αντίληψη ότι εξίσου βαριά, αν όχι βαρύτερη μορφή κακοποίησης, είναι η ψυχική/ψυχολογική κακοποίηση η οποία μάλιστα είναι ιδιαιτέρως δύσκολο να αποδειχθεί. Το αυτό, έχει περίτρανα αναδειχθεί από την Δικαστηριακή Πρακτική. Μια λοιπόν μορφή βαρύτερης ψυχικής κακοποίησης είναι και αυτή της διατάραξης των συναισθηματικών σχέσεων και διάρρηξης των σχέσεων τέκνου - γονέα, όπως αυτή προβλέφθηκε στο άρθρο 5 του Ν. 4800/2021 που βρίσκεται ήδη σε ισχύ, από τον Σεπτέμβριο του 2021.

Υπενθυμίζουμε, ότι από την λεκτική διατύπωση του Ν. 4800/2021 προκύπτουν τα κάτωθι:

A) Άρθρο 5 του Ν. 4800/2021 Τροποποίηση του άρθρου 1511 ΑΚ «Άρθρο 1511 Άσκηση ανάθεση γονικής μέριμνας κατά το συμφέρον του τέκνου

1. Κάθε απόφαση των γονέων σχετικά με την άσκηση της γονικής μέριμνας πρέπει να αποβλέπει στο βέλτιστο συμφέρον του τέκνου.

2. Στο βέλτιστο συμφέρον του τέκνου, που εξυπηρετείται ιδίως από την ουσιαστική συμμετοχή και των δύο γονέων στην ανατροφή και φροντίδα του, καθώς επίσης και από την αποτροπή διάρρηξης των σχέσεών του με καθένα από αυτούς, πρέπει να αποβλέπει και η απόφαση του δικαστηρίου, όταν αποφασίζει σχετικά με την ανάθεση της γονικής μέριμνας ή με τον τρόπο άσκησής της».

Στο νευραλγικό λοιπόν αυτό άρθρο του Νομοθετήματος, που πρόσφατα εκσυγχρόνισε το Οικογενειακό Δίκαιο της χώρας μας και θεμελίωσε το αυτονόητο, ήτοι την από κοινού και εξίσου συμμετοχή των γονέων στην ανατροφή του τέκνου, μετά την διάσπαση ή τον χωρισμό τους, προκύπτει ως κυριαρχικό ζητούμενο η προστασία του τέκνου από μεθοδεύσεις του ενός γονέα και ίσως και του συγγενικού του περιβάλλοντος, όπως επιχειρήσει και διεμβολίσει τη σχέση του ανηλίκου με τον έτερο. Αυτή η διεμβόλιση, γίνεται μονάχα με έντονη παρέμβαση στον ψυχισμό του τέκνου, που οπωσδήποτε συνιστά βαρύτερη μορφή ψυχικής κακοποίησης, ίσως βαρύτερης της σωματικής, διότι τα σημάδια της, δεν επουλώνουν ποτέ.

Διατάξεις του εν ισχύ Ν. 4800/2021.

B) Άρθρο 14

Συνέπειες κακής άσκησης Αντικατάσταση του άρθρου 1532 Α.Κ.

Το άρθρο 1532 του Αστικού Κώδικα (Α.Κ., π.δ. 456/1984, Α' 164) αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 1532 Συνέπειες κακής άσκησης

Αν ο πατέρας ή η μητέρα παραβαίνουν τα καθήκοντα που τους επιβάλλει το λειτουργημά τους για την επιμέλεια του προσώπου του τέκνου ή τη διοίκηση της περιουσίας του ή αν ασκούν το λειτουργημα αυτό καταχρηστικά ή δεν είναι σε θέση να ανταποκριθούν σε αυτό, το δικαστήριο μπορεί, εφόσον το ζητήσουν ο άλλος γονέας ή οι πλησιέστεροι συγγενείς του τέκνου ή ο εισαγγελέας, να διατάξει οποιοδήποτε πρόσφορο μέτρο.

Κακή άσκηση της γονικής μέριμνας συνιστούν ιδίως: α. η υπαίτια μη συμμόρφωση προς αποφάσεις και διατάξεις δικαστικών και εισαγγελικών αρχών που αφορούν το τέκνο ή προς την υπάρχουσα συμφωνία των γονέων για την

άσκηση της γονικής μέριμνας, β. η διατάραξη της συναισθηματικής σχέσης του τέκνου με τον άλλο γονέα και την οικογένειά του και η με κάθε τρόπο πρόκληση διάρρηξης των σχέσεων του τέκνου με αυτούς».

Συνεπώς σήμερα, κατά Νόμο, ρητά προβλέπεται, ότι οι Δικαστικές αποφάσεις των Οικογενειακών Δικαστηρίων της χώρας θα πρέπει να διασφαλίζουν την **ΜΗ ΔΙΑΤΑΡΑΞΗ ΤΗΣ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ ΤΟΥ ΤΕΚΝΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΑΛΛΟ ΓΟΝΕΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΤΟΥ, ΚΑΙ ΤΗΝ ΜΗ ΔΙΑΡΡΗΞΗ ΤΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΤΟΥ ΜΕ ΑΥΤΟΥΣ.** Δηλαδή ο Νομοθέτης του Ν. 4800/2021 κατέστησε σαφές πως εφόσον κάτι τέτοιο συμβαίνει, **συνιστά ΚΑΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΤΗΣ ΓΟΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΠΟΥ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΧΕΙ ΩΣ ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΤΗΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΤΗΣ Η ΚΑΘΕ ΑΛΛΟ ΠΡΟΣΦΟΡΟ ΜΕΤΡΟ ΑΠΟΤΡΟΠΗΣ.**

Βέβαια, παρά την βελτίωση οπωσδήποτε της Νομολογίας των Ελληνικών Οικογενειακών Δικαστηρίων μετά την έναρξη ισχύος του Ν 4800/2021 και της εφαρμογής του κανόνα του άρθρου 1513 Α.Κ., το ζήτημα αυτό, ήτοι της ηθελημένης, δόλιας και ιδιοτελούς διάρρηξης των σχέσεων του τέκνου με τον ένα γονέα, κατόπιν παρέμβασης του έτερου, που συνήθως έως και πρόσφατα, ασκούσε την αποκλειστική επιμέλεια αυτού, παραμένει, έως και σήμερα, «δίχως ουσιαστική θεραπεία». **Η έλλειψη μηχανισμών διάγνωσης των μεθοδεύσεων αυτών, εντάσσεται στο πλαίσιο της μη σύνδεσης του Δικαστού με ειδικό ψυχικής υγείας. Οι υπάρχοντες μηχανισμοί αξιολόγησης των τέκνων και των γονέων, από ειδικό ψυχικής υγείας, όλως επιεικώς μπορούν να χαρακτηριστούν, ως απόλυτα ανεπαρκείς.**

Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι:

Σε επίπεδο ασφαλιστικών μέτρων δεν προβλέπεται, στο βωμό της γρήγορης απονομής της δικαιοσύνης, ή άμεση, και εις βάθος διερεύνηση των γονέων αλλά και του τέκνου, από αμερόληπτο, ήτοι τουλάχιστον με δημόσια θέση (και άνευ αμοιβής), ειδικό ψυχικής υγείας.

Σε επίπεδο οριστικής αποφάσεως, ήτοι σε επίπεδο αγωγών, εφόσον υποβληθεί αίτημα διενέργειας Ψυχιατρικής Πραγματογνωμοσύνης, η κατάσταση επιεικώς μπορεί να χαρακτηριστεί ως τραγελαφική. Ο εκάστοτε γονέας, που έχουν διαρρηχθεί οι σχέσεις του με το τέκνο του, θα πρέπει να καταθέσει αγωγή στην οποία θα περιλάβει το σχετικό αίτημα του, και το οποίο για να ολοκληρωθεί, θα πρέπει να προηγηθεί μια ιδιαίτερα πολυέξοδη και κυρίως χρονοβόρα διαδικασία (κατάθεση - συζήτηση - έκδοση προδικαστικής απόφασης - διορισμός και όρκιση πραγματογνώμονα - συσχέτιση της πραγματογνωμοσύνης και επιστροφής της στο δικαστήριο και κατόπιν έκδοση αποφάσεως). Καθίσταται λοιπόν προφανές, πως μια τέτοια διαδικασία, **δεν είναι καθόλου αποτελεσματική και ικανή να αναχαιτίσει την αυξανόμενη διαρκώς τάση παρέμβασης του ενός γονέα και επηρεασμού του τέκνου, εις βάρος του έτερου, με άσκηση ψυχικής πίεσης.**

Σε επίπεδο δε Εισαγγελιών Ανηλίκων είναι επίσης σαφές ότι λόγω υπερφόρτωσης αυτών και σύνδεσής τους με κέντρα ψυχικής υγείας και Δημόσια Νοσοκομεία που καθορίζουν κατ' ελάχιστο, μετά μεγάλου χρονικού διαστήματος, την έναρξη τυχόν διαταχθεισών συνεδριών τέκνων και γονέων **και με ιδιαίτερα σύντομες και συνοπτικές διαδικασίες, (λόγω μη αντικειμενικής δυνατότητας των δομών αυτών, ουσιαστικής σε βάθος διερεύνησης, και κυρίως θεραπείας),** ότι και αυτή η λύση, καθίσταται προβληματική και απόλυτα ανεπαρκής στην διάγνωση και επίλυση ζητημάτων, που άπτονται της ψυχικής υγείας γονέων και τέκνων.

Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι οι αρκετές φορές διαταχθείσες «κοινωνικές έρευνες» διατυπώνονται από κοινωνικούς λειτουργούς που ουδόλως είναι καθ' ύλην αρμόδιοι να γνωμοδοτήσουν επί της κατανομής της γονικής μέριμνας και ιδίως επί της ψυχολογικής κατάστασης και κατά συνέπεια ουσιαστικής καταλληλότητας έκαστου γονέα. Ελλείπει όμως ουσιαστικής και λειτουργικής σύνδεσης του Δικαστού με ειδικό ψυχικής υγείας, οι έρευνες αυτές, που κατ' ορθή ανάγνωση θα έπρεπε να ομιλούν κυρίως για τις συνθήκες διαβίωσης ενός έκαστου ανηλίκου, αποτελούν το κατευθυντήριο έγγραφο, στα χέρια του Δικαστού.

Η ανεπάρκεια των μηχανισμών του κράτους δημιούργησε και εξακολουθεί να δημιουργεί εύφορο έδαφος προσφυγής σε ιδιώτες ειδικούς ψυχικής υγείας με απόλυτα, αρκετές φορές, ιδιοτελή στόχευση. Χαρακτηριστική η προσφάτως αποκαλυφθείσα σοκαριστική υπόθεση του συσταθέντος κυκλώματος ψευδών βεβαιώσεων κακοποίησης, από ψυχολόγο της ΕΛΑΣ. Όπως προκύπτει από πληθώρα δημοσιευμάτων στον Τύπο, ψυχολόγος της ΕΛΑΣ σε συστηματική συνεργασία με έτερα πρόσωπα και στο πλαίσιο διάσπασης της έγγαμης συμβίωσης, διεξήγαγε συνεδρίες με ανήλικα τέκνα, δίχως τη γνώση ή συναίνεση του πατέρα. Συνέβαλλε δε στην πλήρη αποξένωση τέκνων και γονέων, **χορηγώντας ψευδείς γνωματεύσεις που πιστοποιούσαν μεταξύ άλλων, δήθεν κακοποίηση των ανηλίκων τέκνων από τον πατέρα τους, με σκοπό κυρίως την αφαίρεση της επιμέλειας και την άσκηση της, αποκλειστικά από τη μητέρα.** Είναι σαφές λοιπόν γιατί έχουν γιγαντωθεί οι καταγγελίες κατά ιδιωτών ειδικών ψυχικής υγείας οι οποίοι πολλές φορές γνωματεύουν ιδιοτελώς και πλείστες φορές και παράνομα, ήτοι άνευ της αναγκαίας συναίνεσης του έτερου γονέα, κατά την επιταγή του άρθρου 1519 ΑΚ. Οι εν λόγω δε γνωματεύσεις, που πλείστες φορές δίδονται όχι μόνο άνευ της αναγκαίας συναίνεσης αλλά και δίχως ποτέ να έχει συναντήσει ο ειδικός τον έτερο γονέα ή και ακόμα και το τέκνο, συντάσσονται συνήθως προ της συζήτησης των αιτήσεων ή αγωγών, και με απόλυτα ιδιοτελή στόχευση. **Η μεθόδευση αυτή θα σταματήσει μόνον εφόσον ρητά διατυπωθεί στο Νόμο πως γνωματεύσεις ειδικών ψυχικής υγείας θα μπορούν να λαμβάνονται υπόψιν μόνο εφόσον έχουν συναίνεση στην εξέταση του τέκνου αμφότεροι οι γονείς ή έχουν διενεργηθεί κατόπιν διαταγής δικαστηρίου ή αρχής, και έχουν διενεργηθεί από Δημόσιο Φορέα. Αυτονόητα επίσης, θα πρέπει να βελτιωθεί δυνατότητα ουσιαστικής και όχι στερεοτυπικής εξέτασης γονέων και τέκνων από ειδικούς ψυχικής υγείας του κράτους.**

Περαιτέρω:

Το άρθρο 4 ν. 3500/2006 όπως τελικώς τροποποιήθηκε (δια του Ν. 5090/2024) με την προσθήκη της λέξεως «ψυχολογική» μετά από τις λέξεις «επί ασκήσεως σωματικής» διαμορφώθηκε ως εξής: Επί ασκήσεως σωματικής ή ψυχολογικής βίας σε βάρος ανηλίκου, στο πλαίσιο της ανατροφής του, εφαρμόζεται το άρθρο 1532 ΑΚ του Αστικού Κώδικα, είναι στην ορθή κατεύθυνση.

Το εν λόγω άρθρο, όπως τροποποιήθηκε, περιλαμβάνει πλέον ρητώς την ψυχολογική βία που υφίσταται ανήλικο θύμα και με ρητή αναφορά στα προβλεπόμενα στο άρθρο 1532 Α.Κ.

ΡΗΤΑ ΛΟΙΠΟΝ ΠΛΕΟΝ, ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΝΟΜΟΘΕΤΗ, ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ Ν. 3500/2006 λογίζεται ως ενδοοικογενειακή βία κατά ανηλίκου και η διατάραξη της συναισθηματικής σχέσης του τέκνου με τον έτερο γονέα και την οικογένεια του και η με κάθε τρόπο πρόκληση διάρρηξης των σχέσεων του τέκνου με αυτούς. Ευθέως λοιπόν ποινικοποιείται η μεθόδευση χειραγώγησης του τέκνου και διεμβόληση της σχέσης του με τον άλλο γονέα και την οικογένειά του και ο επηρεασμός αυτού, θεωρούμενης ευθέως πλέον, και εκ του Νόμου, ως μορφή ψυχικής κακοποίησης.

Χρειάζεται όμως περαιτέρω να τροποποιηθεί και το άρθρο 6 του Ν. 3500/2006 (όπως τροποποιήθηκε δια του Ν. 5090/2024) με την προσθήκη της λέξεως ψυχολογική σε συνέχεια της σωματικής βλάβης και συνεπώς ο τίτλος του, πρέπει να διαμορφωθεί ως εξής:

Άρθρο 6

Ενδοοικογενειακή σωματική και ψυχολογική βλάβη.

Περαιτέρω στην παράγραφο 1 του ως άνω άρθρου θα πρέπει να συμπληρωθεί και η περίπτωση ψυχολογικής βλάβης του ανηλίκου ήτοι η τελική διαμόρφωση του άρθρου διαμορφώνεται ως εξής :

1. Το μέλος της οικογένειας το οποίο προξενεί σε άλλο μέλος αυτής σωματική κάκωση ή βλάβη της υγείας του, υπό την έννοια του εδαφίου α' της παρ. 1 του άρθρου 308 του Ποινικού Κώδικα, ή με συνεχή συμπεριφορά προξενεί εντελώς ελαφρά κάκωση ή βλάβη της υγείας του, με την έννοια του εδαφίου β' της παραπάνω διάταξης, τιμωρείται με φυλάκιση, τουλάχιστον ενός έτου. Το μέλος της οικογένειας που προκαλεί διατάραξη της συναισθηματικής σχέσης του τέκνου με τον άλλο γονέα η με κάθε τρόπο πρόκληση διάρρηξης των σχέσεων του τέκνου με αυτόν, συνιστά κατά το

άρθρο 4 του παρόντος νομοθετήματος ψυχολογική βλάβη και τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον 2 έτων.

Εφόσον σε βάρος του φερόμενου δράστη ενεργείται προκαταρκτική εξέταση ο εισαγγελέας πριν από κάθε άλλη ενέργεια υποχρεούται να διατάξει την διενέργεια ψυχιατρικής πραγματογνωμοσύνης τόσο στο φερόμενο θύμα αλλά και στον θύτη προκειμένου να ερευνηθεί η βασιμότητα της καταγγελίας.

Πέραν των ως άνω παρατηρήσεων και προτάσεων της εταιρεία μας, άξια συνοπτικής μνείας είναι και τα κάτωθι:

Στο άρθρο 23 του Ν. 3500/2006 όπως προτάθηκε και τελικώς τροποποιήθηκε (δια του Ν 5090/2024), καθιερώνεται το «ακαταδίωκτο» των επαγγελματιών και συγκεκριμένα :

1. Παιδαγωγός, εκπαιδευτικός, μέλος του ειδικού εκπαιδευτικού προσωπικού ή του ειδικού βοηθητικού προσωπικού της πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κοινωνικός λειτουργός, επιμελητής, προπονητής ή γιατρός που παρέχει τις υπηρεσίες του σε ανήλικο, ο οποίος κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του πληροφορείται ή διαπιστώνει με οποιονδήποτε τρόπο ότι έχει διαπραχθεί σε βάρος του ανήλικου έγκλημα ενδοοικογενειακής βίας, υποχρεούται να αναφέρει αμελλητί στις αρμόδιες κατά το νόμο αρχές. Την ίδια υποχρέωση έχει ιατρός που με βάση σοβαρά αντικειμενικά ευρήματα της ιατρικής εξέτασης διαπιστώνει ότι έχει διαπραχθεί σε βάρος ανηλικού έγκλημα ενδοοικογενειακής βίας.
2. Τα πρόσωπα της παρ. 1, που προβαίνουν σε αναφορά εγκλήματος ενδοοικογενειακής βίας δεν εγκαλούνται, δεν ενάγονται, δεν διώκονται πειθαρχικά, δεν απολύονται, ούτε υφίστανται άλλου είδους κυρώσεις ή δυσμενή μεταχείριση, για το περιστατικό που ανέφεραν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, παρά μόνο εάν προέβησαν εν γνώσει τους σε αναληθή αναφορά.

Η εν λόγω διάταξη όμως καθίσταται ιδιαίτερα προβληματική διότι:

Α) Εφόσον εξ' αρχής τα ως άνω άτομα θεμελιώνουν υπέρ τους το ακαταδίωκτο, πως τυχόν θα διαπιστωθεί εάν προέβησαν εν γνώση τους, σε αναληθή αναφορά;

Β) Από την εν λόγω διάταξη φαίνεται ρητά να εξαιρούνται οι ψυχολόγοι και ειδικοί ψυχικής υγείας όχι όμως και οι ψυχίατροι. Συνεπώς θα πρέπει καταρχήν να αποσαφηνιστεί κατά πόσον στην έννοια των ιατρών που φαίνεται να θεμελιώνουν καταρχήν το ακαταδίωκτο, συμπεριλαμβάνονται ερμηνευτικά και οι ψυχίατροι, δεδομένου ότι και αυτοί είναι ιατροί.

Σε κάθε περίπτωση κρίνεται επιβεβλημένο να διατυπωθεί ρητά πως οι γνωματεύσεις ειδικών ψυχικής υγείας συμπεριλαμβανομένων και των ψυχιάτρων και στις οποίες αποκαλύπτεται φερόμενη τέλεση πράξεως ενδοοικογενειακής βίας στα πλαίσια άσκησης των καθηκόντων τους, θεμελιώνουν επίσης το ακαταδίωκτο, μόνον εφόσον έχουν επιληφθεί, κατόπιν εντολής δικαστικής αρχής.

Τέλος, αναφορικά με τις τροποποιήσεις που επέφερε ο Ν.5090/2024 στις διατάξεις του Ποινικού Κώδικα καθώς και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας τοποθετούμε και τους κάτωθι προβληματισμούς:

Κατά το κεφάλαιο Α' άρθρο 2 του Ν. 5090/2024, όπως εκεί διατυπώνεται, αντικείμενο του Νομοθετήματος είναι (μεταξύ άλλων) :

α) η τροποποίηση των διατάξεων του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, προκειμένου η εφαρμογή τους να συμβάλλει στην ουσιαστικότερη, αποτελεσματικότερη, και αμεσότερη διεξαγωγή της ποινικής δίκης, στην ενίσχυση της εγκληματοπροληπτικής λειτουργίας της ποινής μέσω των αρχών της γενικής και ειδικής πρόληψης και στην οικονομία της ποινικής διαδικασίας.

Ενδεικτικά, τίθενται αυστηρότερες προϋποθέσεις αναστολής της ποινής, προκειμένου οι ποινές και επί πλημμελημάτων να εκτίονται μέσω των εναλλακτικών τρόπων έκτισης της κοινωφελούς εργασίας και της μετατροπής της ποινής σε χρηματική, αλλά και με πραγματική έκτιση σε σωφρονιστικό κατάστημα, όταν το δικαστήριο το κρίνει αναγκαίο.

Η εταιρεία μας συνεχίζει να κρούει τον κώδωνα του κινδύνου ότι η αυστηροποίηση των ποινών αλλά και των προϋποθέσεων της αναστολής οφείλει να λάβει υπόψιν και τον χείμαρρο ψευδών καταγγελιών, ιδίως ενδοοικογενειακής βίας, που αποτελεί κοινή γνώση ότι αρκετές φορές, αβασάνιστα και ιδιοτελώς, αυτές κατατίθενται. Αποτελεί επίσης κοινή γνώση, ότι πίσω από τις καταγγελίες κακοποιημένων γυναικών που τυγχάνουν αληθείς, και οπωσδήποτε χρήζουν της άμεσης προστασίας του κράτους, υποκρύπτονται και πλείστες όσες ψευδείς καταγγελίες που ιδιοτελώς και στοχευμένα κατατίθενται προς αποκλειστική δικαστική χρήση και με στόχευση την απόπειρα δολοφονίας της προσωπικότητας του καταγγελλόμενου και επηρεασμού του κρίνοντος Δικαστού.

β) Η αναδιαμόρφωση των διατάξεων του ν. 3500/2006 (Α' 232), προκειμένου: βα) οι διατάξεις να είναι προσαρμοσμένες στις παρούσες κοινωνικές συνθήκες και στη δικαιοπολιτική ανάγκη τόσο της προστασίας του θεσμού της οικογένειας, της ανηλικότητας και των θυμάτων, κυρίως των γυναικών, που πλήττονται με αυξανόμενη ένταση από συμπεριφορές ενδοοικογενειακής βίας. **(Έτσι διαμορφώθηκε τελικώς το ως άνω άρθρο και με τον Ν. 5090/2024)**

Η εταιρεία μας θεωρεί ότι είναι εντελώς εσφαλμένη η ταύτιση της ενδοοικογενειακής βίας με την βία κατά των γυναικών, καθώς ασκείται βία και από τις γυναίκες προς τους άνδρες και η οποία αποσιωπάται συστηματικά, ιδίως υπό το φως των τελευταίων στατιστικών από "Το Χαμόγελο του Παιδιού" όπου παρά χρέμα αποδεικνύεται ότι φερόμενοι δράστες ενδοοικογενειακής βίας κατά ανηλίκου είναι περισσότερες γυναίκες παρά άνδρες.

https://www.hamogelo.gr/media/uploads_file/2022/07/11/p1g7mbl2ftuo2l1f1t71e9e1uauq.pdf?fbclid=IwAR2B8O4XFJ5JOXZtBLyl45Fxr4braPndnLsrVvqHgj7R_Ju_hNFxY6piSI

Συνεπώς κάθε αναφορά επί του Νόμου που ταυτίζει την έννοια της ενδοοικογενειακής βίας με την βία κατά των γυναικών θα πρέπει να απαλειφθεί.

ββ) να ενισχυθεί η ψυχολογική και οικονομική στήριξη, καθώς και η κοινωνική αποκατάσταση των θυμάτων με διεύρυνση των αρμόδιων φορέων,

Η εταιρεία μας εισηγείται ότι η εν λόγω διάταξη θα πρέπει επίσης να τροποποιηθεί και να αφορά οποιοδήποτε θύμα άντρα ή γυναίκα ή παιδί και οι εκάστοτε δομές θα πρέπει να μετονομαστούν σε δομές υποδοχής κάθε κακοποιημένου ατόμου ανεξαρτήτου φύλου, φυλής και ανεξαρτήτου θρησκευτικών πεποιθήσεων, σεξουαλικού προσανατολισμού κ.τ.λ.

Το φλέγον ζήτημα της διάρρηξης κυρίως των σχέσεων τέκνων-πατέρων ενόψει διάσπασης της έγγαμης συμβίωσης, επανέρχεται emphaticά στο προσκήνιο υπό το φως του αποκαλυφθέντος σκανδάλου ψευδών γνωματεύσεων.

Η προσφάτως μεταστραφείσα Νομολογία και οι ρητές διατυπώσεις του Αρείου Πάγου δεν αφήνουν πλέον αμφιβολία ότι το βέλτιστο συμφέρον του τέκνου εξυπηρετείται με την ισότιμη συμμετοχή αμφοτέρων γονέων στην άσκηση της γονικής μέριμνας. Οι συστηματικές προσπάθειες αποξένωσης με ψυχολογική χειραγώγηση των τέκνων στα οποία καταλείπονται ανεξίτηλα σημάδια, **καθιστούν επιτακτική τη νομοθετική προσαρμογή** τόσο σε αστικό, όσο και σε ποινικό (λόγου χάρη προσθήκη της ψυχολογικής βίας στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 312 ΠΚ) επίπεδο. Ο Νόμος 4800/2021 έθεσε τα θεμέλια της αναμόρφωσης του Οικογενειακού Δικαίου προς την κατεύθυνση της διατήρησης στενών σχέσεων του τέκνου με τους γονείς του ακόμη και μετά τον τερματισμό του γάμου. **Απαιτείται παρόλα αυτά μέριμνα, ώστε να μην αφήνεται νομικός χώρος για αήθεις μεθοδεύσεις αποσκοπούσες στην αποξένωση**

τέκνου-πατέρα, η οποία κατά κοινή ομολογία πλήττει βαρύτατα τον ψυχισμό των παιδιών.

Τέλος, αξίζει να τονιστεί, προς κάθε κατεύθυνση και κυρίως προς τους πολιτικά ιθύνοντες, ότι οι φόβοι της εταιρείας μας έχουν αρχίσει δυστυχώς να λαμβάνουν σάρκα και οστά. Ήδη, κατά το στάδιο ψήφισης και διαβούλευσης του Ν 4800/2021 είχαμε υπερτονίσει ότι τυχόν εξορθολογισμός του Οικογενειακού Δικαίου της χώρας και υιοθέτηση του βασικού κανόνα ισότιμης πρόσβασης των τέκνων σε αμφοτέρους τους γονείς τους, μετά την διάσταση ή τον χωρισμό (ήτοι μετά την ανατροπή του έως τότε Νομολογιακού εθίμου) θα επέφερε την διόγκωση μεθοδεύσεων δόλιου επηρεασμού των τέκνων, και κορύφωση των προσπαθειών διάρρηξης της σχέσης τέκνου-γονέα, από τον έτερο (γονέα). Η δικαστηριακή πρακτική έχει αναδείξει, ότι ακόμη και μετά την έκδοση αποφάσεων περί από κοινού άσκησης της επιμέλειας των ανηλίκων, αρκετοί γονείς (ιδίως μητέρες) εκμεταλλευόμενοι τα νομοθετικά και λειτουργικά κενά του συστήματος, και μη αντιλαμβανόμενοι ότι επί της ουσίας καταστρέφουν ψυχικά το τέκνο τους, προβαίνουν στην εξής μεθόδευση: Αίφνης και επί μετάβασης του έτερου γονέα, και ιδίως πατέρα, όπως παραλάβει το τέκνο του, βάσει δικαστικής απόφασης, ενημερώνουν αυτόν (τον έτερο γονέα και ιδίως τον πατέρα) ότι το τέκνο δήθεν ΔΕΝ επιθυμεί να τους ακολουθήσει. Πολλές δε φορές αυτές οι δηλώσεις διατυπώνονται δια στόματος του διαρρηκτικού γονέα δίχως την παρουσία του τέκνου, ακόμα και δια θυροτηλεφώνου. Σε λιγοστές περιπτώσεις, απαντάται το θέαμα το τέκνο να βρίσκεται προσκολλημένο στο διαρρηκτικό γονέα και να επαναλαμβάνει, εν είδη κασετοφώνου, και με προφανή την παρέμβαση στον ψυχισμό και την αληθή βούλησή του, ότι δήθεν δεν επιθυμεί να ακολουθήσει τον πατέρα του. Οι διαρρηκτικοί αυτοί γονείς επιδιώκουν πάντοτε και φροντίζουν όπως καταγραφεί η κατευθυνόμενη αυτή δήλωση του τέκνου προκειμένου να οχυρωθούν από τυχόν ποινική τους ευθύνη. Τα αστυνομικά όργανα πλείστες φορές πιέζονται να καταγράψουν την δήλωση του τέκνου, παρότι είναι σαφές ότι ουδόλως είναι αρμόδιοι να ερμηνεύσουν την δήλωση ενός ανηλίκου. Δεν

προβλέπεται επίσης οι αστυνομικοί να προβαίνουν σε ερωτήσεις προς τον ανήλικο, αναφορικά με το καταπόσον επιθυμεί να ακολουθήσει τον πατέρα του. Η αρμοδιότητα τους πρέπει να περιορίζεται στην απλή καταγραφή της μη υλοποίησης της απόφασης και μη παράδοσης του τέκνου, δίχως αναφορά στις δηλώσεις του ανήλικου, διότι μια τέτοια αναφορά θα έπρεπε νομοτελειακά να συνοδεύεται και από μια αξιολόγηση της κατάστασης του ανήλικου, που προφανώς εκφεύγει της αρμοδιότητάς τους. Με αυτή την μεθόδευση πλείστοι Έλληνες γονείς, και ιδίως πατέρες, έχουν απωλέσει με βάνουσο τρόπο την πρόσβαση στα τέκνα τους και έχουν αφεθεί οι κακοποιητές γονείς, στο απυρόβλητο. Όταν δε τυχόν φτάσει κάποια υπόθεση σε ποινικό ακροατήριο, ο ισχυρισμός είναι πάντοτε και στερεοτυπικά ο ίδιος. «Το παιδί δεν επιθυμεί να ακολουθήσει διότι.....» Στο εν λόγω κενό, συμπληρώνονται κατά το δοκούν πλείστες φορές διάφορα ψευδή, και αναπόδεικτα κυρίως αφηγήματα.

Για την αντιμετώπιση του εν λόγω φαινομένου χρειάζεται ΑΜΕΣΑ ΝΑ ΛΗΦΘΕΙ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ.

Η παρούσα αντανάκλα τις βασικές θέσεις και παρατηρήσεις της μη κερδοσκοπικής εταιρείας "ΕΝΕΡΓΟΙ ΜΠΑΜΠΑΔΕΣ" ιδίως υπό το φως της αποκάλυψης του πρόσφατου σκανδάλου περί οργανωμένης και δομημένης επιχείρησης ψυχικής κακοποίησης της πιο ευάλωτης κοινωνικής ομάδας της χώρας, ήτοι των ανηλίκων.

Συνημμένα:

1. <https://www.youtube.com/watch?v=rpHoRRqrwEQ>
2. <https://www.youtube.com/watch?v=H0aDUZyLoqw>
3. <https://www.youtube.com/watch?v=dvsm3WHlfl>

Δημήτριος Δουλιώτης

Δικηγόρος Αθηνών

Νομικός Εκπρόσωπος για την Α.Μ.Κ.Ε. "Ενεργοί Μπαμπάδες για τα δικαιώματα του παιδιού"

Εργασία Αλληλεγγύης

για τα δικαιώματα των γυναικών